

Metodicko-výkladová příručka k problematice konkursních řízení na vedoucí pracovní místa ředitelů škol a školských zařízení

Číslo jednací: MSMT-22346/2021-2

Aktualizace ke stavu k: 1.10.2021

Hlavním cílem této metodicko-výkladové příručky je poskytnout přehledný návod pro administrativně správnou a odborně fundovanou realizaci konkursních řízení a také odpovědi na čtenější otázky týkající se organizace konkursních řízení podle vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb. (dále jen „vyhláška“), a souvisejících problémů v podmínkách územních samosprávných celků, zvláště obcí. Úvodem se rovněž shrnují základní pravidla jmenování ředitelů škol a školských zařízení podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Ředitelem školy se v dalším textu rozumí i ředitel školského zařízení.

I. Ke jmenování ředitele školy a vyhlášení konkursního řízení

› *Jak má zřizovatel postupovat, pokud chce odvolat ředitele školy?*

Povinnost obsazovat vedoucí pracovní místo ředitele příspěvkové organizace nebo školské právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení na základě konkursního řízení mají obce a kraje podle § 166 odst. 2 školského zákona. Ředitel školy vykonává činnost na vedoucím pracovním místě v pracovním poměru na dobu neurčitou. Ustanovení § 166 odst. 3 školského zákona nicméně stanovuje, že zřizovatel může v období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy vyhlásit konkursní řízení na vedoucí pracovní místo ředitele školy; v takovém případě dosavadního ředitele vždy k poslednímu dni šestiletého období odvolá.

› *Zaniká pracovní poměr ředitele odvoláním?*

Řediteli odvoláním nekončí pracovní poměr k právnické osobě vykonávající činnost školy. Právnická osoba je podle § 73a odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“) povinna nabídnout bývalému řediteli jiné pracovní zařazení, které odpovídá jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci. Pokud škola takovou práci nemá nebo nabízenou práci bývalý ředitel odmítne, je dán výpovědní důvod podle § 52 písm. c) zákoníku práce (tzv. fikce nadbytečnosti).

› **Kdy musí a kdy může zřizovatel vyhlásit konkursní řízení?**

Zřizovatel vyhlašuje konkursní řízení na (bezprostředně nebo k předem známému datu) uvolněné vedoucí pracovní místo ředitele školy. Vedoucí pracovní místo může být uvolněno z vůle ředitele z důvodu skutečností, které nastanou na jeho straně (vzdání se funkce, úmrtí), anebo z důvodu odvolání ředitele zřizovatelem ze zákonem taxativně vymezených důvodů (§ 166 odst. 4 a 5 školského zákona). Zřizovatel je také oprávněn vyhlásit konkursní řízení v období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele, a to z vlastní vůle a bez povinnosti naplnění určitých zákonných důvodů. Zřizovatel je povinen vyhlásit konkursní řízení vždy, navrhne-li to nejpozději 6 měsíců před koncem šestiletého období Česká školní inspekce nebo školská rada. Nevyhlásí-li zřizovatel konkursní řízení, počne dnem následujícím po konci dosavadního šestiletého období řediteli školy běžet další šestileté funkční období.

› **Co se stane, není-li konkursní řízení podle § 166 odst. 3 školského zákona včas vyhlášeno?**

Není-li konkursní řízení vyhlášeno vůbec nebo není-li vyhlášeno v období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele, dosavadní ředitel pokračuje automaticky dalším šestiletým funkčním obdobím v rámci pracovního poměru na dobu neurčitou.

› **Co lze zahrnout pod pojem vyhlášení konkursního řízení a kdy je konkursní řízení včas vyhlášeno?**

Vyhlášením se rozumí zveřejnění textu vyhlášení konkursního řízení; samotné usnesení rady obce či kraje nebo rozhodnutí starosty může být provedeno i dříve než 6 měsíců před skončením funkčního období. Naopak, je-li usnesení či rozhodnutí provedeno sice v zákonné lhůtě, ale text vyhlášení konkursního řízení není zveřejněn nejpozději do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele, funkční období dosavadního ředitele se automaticky prodlužuje.

II. Konkursní řízení, jeho vyhlášení a náležitosti

› **Co je účelem konkursního řízení?**

Účelem konkursního řízení je posílit odbornost a transparentnost výběru osob na vedoucí pracovní místo ředitele školy, a tím zvýšit pravděpodobnost kvalifikovaného rozhodnutí ze strany zřizovatele. Konkursní komise jednotlivé uchazeče v rámci konkursního řízení odborně posoudí a svůj závěr poskytne zřizovateli.

› **Platí povinnost vyhlásit na pracovní místo ředitele školy konkursní řízení vždy?**

Ředitelem školy může být podle § 166 odst. 2 školského zákona jmenován jen ten, kdo prošel konkursním řízením. Je to zákonná podmínka pro to, aby vybraný uchazeč mohl být jmenován ředitelem školy v souladu se školským zákonem a aby mohl být takto jmenovaný ředitel zapsán do školského rejstříku. Z tohoto pravidla existuje výjimka, která umožňuje do doby jmenování ředitele školy na základě konkursního řízení podle § 166 odst. 2 školského zákona jmenovat ředitele dočasně (krátkodobě) bez konkursního řízení.

Podle § 166 odst. 10 školského zákona, nemá-li škola nebo školské zařízení ředitele, může zřizovatel jmenovat ředitele školy na vedoucí pracovní místo bez konkursního řízení na dobu určitou do doby, dokud nebude jmenován ředitel na základě konkursního řízení podle § 166 odst. 2 školského zákona.

Jedná se pouze o dočasné (krátkodobé) řešení a pokud k němu zřizovatel přistoupí, je povinen vyhlásit konkursní řízení, na jehož základě posléze jmenuje ředitele na dobu neurčitou (tj. reálně na standardní šestileté období) podle § 166 odst. 2 školského zákona, bez zbytečného odkladu.

Dále podle § 166 odst. 11 školského zákona může zřizovatel jmenovat ředitele školy na vedoucí pracovní místo bez konkursního řízení na dobu určitou také do doby, dokud nebude jmenován na základě konkursního řízení ředitel školy na dobu určitou, vykonávající činnost ředitele školy po dobu trvání překážky v práci dlouhodobého charakteru (typicky rodičovská dovolená nebo výkon veřejné funkce) na straně ředitele, jmenovaného podle § 166 odst. 2 školského zákona.

Osoba jmenovaná ředitelem školy nebo školského zařízení bez konkursního řízení na dobu určitou podle § 166 odst. 10 nebo 11 školského zákona musí splňovat předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy nebo školského zařízení podle § 5 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro úplnost je třeba upozornit, že na jmenování ředitele školy na dobu určitou podle výše uvedených ustanovení se vztahuje § 73a odst. 3 zákoníku práce – tzn. že je-li jmenován ředitelem školy na dobu určitou pedagogický pracovník, který byl dosud v dané škole v pracovním poměru na dobu neurčitou, mění se tímto jmenováním také jeho pracovní poměr, a to na pracovní poměr na dobu určitou (po uplynutí doby, na kterou byl jmenován ředitelem školy, se pedagogický pracovník nevrací na své „původní“ pracovní místo, ale jeho pracovní poměr končí; pro další zaměstnávání v dané škole je proto nezbytné uzavřít novou pracovní smlouvu).

› ***Je nutné organizovat konkursní řízení a jmenovat ředitele i v případech rodičovské dovolené ředitelky (ředitele)?***

Brání-li řediteli školy nebo školského zařízení ve výkonu činnosti překážka v práci dlouhodobého charakteru (typicky rodičovská dovolená nebo uvolnění pro výkon veřejné funkce), může zřizovatel podle § 166 odst. 11 školského zákona na základě jím vyhlášeného konkursního řízení jmenovat ředitele školy na vedoucí pracovní místo na dobu určitou po dobu trvání překážky v práci ředitele jmenovaného podle § 166 odst. 2 školského zákona, nejdéle však na 6 let; stejnou osobu je možné jmenovat opakovaně. Při náhlém odchodu dosavadního ředitele školy na překážky (a pouze do doby jmenování ředitele na dobu určitou po konkursním řízení), může zřizovatel jmenovat ředitele školy na vedoucí pracovní místo bez konkursního řízení.

› ***Kdo plní úkoly zřizovatele na úrovni obcí?***

Organizace konkursního řízení a výkon zřizovatelských úkolů spadají do samostatné působnosti obce. V obcích, v nichž se volí rada obce, plní úkoly zřizovatele spočívající ve jmenování a odvolávání ředitelů právnických osob, které jsou zřízeny obcí, rada obce. Rada obce proto vyhlašuje konkursní řízení, jmenuje členy konkursní komise, jmenuje a odvolává ředitele, určuje mu plat [§ 102 odst. 2 písm. b) zákona o obcích a § 122 odst. 2 zákoníku práce]. Protože jde o vyhrazenou pravomoc rady obce, nemůže vyjmenované úkoly zřizovatele vykonávat zastupitelstvo obce. V obcích, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta (§ 99 odst. 2 zákona o obcích). V tomto případě však zákon o obcích nestanoví, že jde o vyhrazenou pravomoc starosty, a není proto vyloučeno, aby si vyjmenované úkoly zřizovatele vyhradilo ad hoc v konkrétním případě nebo obecně v obdobných případech vůbec zastupitelstvo v souladu s § 84 odst. 4 zákona o obcích.

› **Kdy je konkursní řízení vyhlášeno?**

K vyhlášení konkursního řízení je zapotřebí přijetí usnesení rady obce nebo kraje, anebo rozhodnutí starosty nebo usnesení zastupitelstva v případě, že v obci není rada zřízena. Usnesení či rozhodnutí samotné ještě není vyhlášením konkursního řízení, to nastává až oznámením na úřední desce nebo jiným způsobem v místě obvyklým (§ 3 vyhlášky).

› **Jaké jsou náležitosti vyhlášení konkursního řízení? (K § 3 vyhlášky)**

Zřizovatel na úřední desce nebo jiným způsobem v místě obvyklým oznámí:

- a) označení vedoucího pracovního místa a název a sídlo právnické osoby vykonávající činnost školy,
- b) předpoklady pro výkon činnosti ředitele stanovené právními předpisy, zejména zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, popř. zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů,
- c) název a adresu zřizovatele, na kterou se doručují přihlášky,
- d) obsahové náležitosti přihlášky a termín jejího podání.

Oznámení o vyhlášení konkursního řízení musí obsahovat také upozornění, že uchazeči mohou být hodnoceni i na základě jiného nástroje personálního výběru, než je řízený rozhovor podle § 5 odst. 1 vyhlášky (dále jen „doplňkové hodnocení“), pokud bude v konkursu využito, a jeho rámcový popis.

› **Jak je zajištěna ochrana osobních údajů uchazečů?**

V rámci konkursního řízení se členové konkursní komise a zřizovatel setkávají se širokým spektrem osobních údajů uchazečů o vedoucí pracovní místo ředitele. Z hlediska nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR) je ke zpracování těchto údajů dán zákonný důvod ve smyslu čl. 6 GDPR.

Obsazovat vedoucí pracovní místo ředitele školy na základě konkursního řízení ukládá jmenovaným skupinám zřizovatelů školský zákon. V rámci konkursního řízení dochází v činnosti komise k odbornému posouzení náležitosti přihlášky, a to zejména za účelem posouzení, zda daný uchazeč splňuje zákonné požadavky (kvalifikační předpoklady) na výkon činnosti pedagogického pracovníka (regulované povolání) podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Osobní údaje uchazeče, který bude na základě konkursního řízení jmenován ředitelem školy, zpracovává zřizovatel, resp. zaměstnavatel (škola) na základě zákoníku práce – zejména za účelem vedení personální a mzdové agendy. Osobní údaje ostatních, neúspěšných uchazečů zřizovatelé dále nezpracovávají.

› **Na co si dát pozor při vyhlásování konkursního řízení? (K § 3 vyhlášky)**

Velmi důležitá je identifikace školy jejím přesným názvem a nejlépe i dalšími identifikačními znaky právnické osoby.

Termín podání přihlášky podle § 3 písm. d) je vhodné konkretizovat podle toho, zda zřizovateli stačí, aby uchazeči podali do daného data přihlášku k poštovní přepravě (podání zásilky na poště), anebo zda požaduje fyzické doručení (podání) přihlášek na svou podatelnu.

Velmi vhodné je v oznámení vyhlášeného konkursního řízení upozornit uchazeče na to, že svou přihlášku mají podat v obálce nadepsané „konkurs – neotvírat“. Takováto podání mají odlišný režim z hlediska předpisů spisové služby, který má zaručit, že s přihláškou a jejími přílohami nebude manipulovat nepovolaná osoba, nýbrž až konkursní komise.

› ***Kdy je konkursní řízení zahájeno a kdy je ukončeno?***

Konkursním řízením se rozumí proces výběru ředitele upravený školskými právními předpisy. Jako konkurs označuje § 5 vyhlášky samotné posuzování vhodnosti uchazečů v řízeném rozhovoru, popř. doplňkovým hodnocením. Konkurs lze zahájit nejdříve 14 dní po odeslání všech pozvánek ke konkursu. Konkursní komise však začíná pracovat ještě před samotným zahájením konkursu, neboť podle vyhlášky zahájí svou činnost bezodkladně po svém jmenování zřizovatelem. Konkursní řízení je ukončeno okamžikem, kdy tajemník předá zřizovateli zápis podle § 6 odst. 2 vyhlášky.

› ***Jakým způsobem konkursní komise vyrozumívá uchazeče o konkursním řízení? (K § 4 odst. 4 a 5 a § 5 odst. 6 vyhlášky)***

Konkursní komise komunikuje s uchazeči doporučenou zásilkou s dodejkou na adresu, kterou uchazeč sdělí v přihlášce, nebo do datové schránky, pokud ji uchazeč uvedl v přihlášce, popř. též na adresu elektronické pošty uchazeče, pokud ji uchazeč uvedl v přihlášce. Uvede-li uchazeč tyto kontaktní údaje ve své přihlášce, má se za to, že je přes tyto kontaktní údaje dostupný. Naopak, pokud uchazeč žádné další kontaktní údaje neuvede, nemůže konkursní komise ani zřizovatel tyto kontaktní údaje vyhledávat, aby je pro doručování využil. Základním způsobem doručování zůstává i po novelizaci vyhlášky doporučená zásilka s dodejkou.

III. Konkursní komise, její složení a činnost

› ***Musí být nejdříve vyhlášeno konkursní řízení a až poté jmenována konkursní komise?***

Je logické, aby bylo nejprve vyhlášeno konkursní řízení a teprve poté jmenována komise, avšak vyhláška tento postup výslovně nepožaduje. Na druhou stranu je však na tomto místě potřeba upozornit, že sestavování komise může být časově náročný proces a je nutné s tím tedy počítat tak, aby nevznikla velká časová prodleva mezi vypsáním konkursního řízení a konáním samotného konkursu.

› ***Kdo určuje, který z členů konkursní komise bude jejím předsedou? (K § 1 odst. 1 a § 2 vyhlášky)***

Předsedu a ostatní členy konkursní komise jmenuje zřizovatel. Forma jmenování není předepsána, doporučuje se ale jmenování provést písemně a v písemném vyhotovení jmenování jednotlivé členy konkursní komise blíže označit (předseda komise, člen komise určený krajským úřadem, člen komise – školní inspektor České školní inspekce atd.).

› ***Jakým způsobem se určuje člen konkursní komise za zřizovatele? (K § 2 vyhlášky)***

Vyhláška způsob určení člena konkursní komise za zřizovatele nekonkretizuje. V podmínkách obcí a krajů bývá členem konkursní komise za zřizovatele člen zastupitelstva nebo rady, ale může jím být i kdokoliv mimo volené orgány i úřad.

› ***Jakým způsobem se určuje člen konkursní komise za krajský úřad? (K § 2 vyhlášky)***

Zřizovatel požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu krajský úřad o určení tohoto člena komise. Stanovení člena konkursní komise určeného krajským úřadem upravují organizační předpisy krajských úřadů. Nejvhodnější je kontaktovat odbor školství místně příslušného krajského úřadu. Odbory školství několika krajských úřadů mají zpracovány pomůcky, které mohou obce vhodně využít při organizaci konkursního řízení, ale mohou posloužit i osobní zkušeností příslušných referentů, kteří se za krajský úřad činnosti v konkursních řízeních účastní.

› ***Kdo je to odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení v oblasti školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog a jakým způsobem se tento člen konkursní komise určuje? (K § 2 vyhlášky)***

Zřizovatel požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu Českou školní inspekci o určení těchto členů komise. Odborníkem v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení bývá nejčastěji ředitel školy stejného druhu (stejným druhem školy je například gymnázium a střední odborná škola), případně typu (typem školy je např. škola pro zrakově postižené; typ je však určující zejména v případě školských zařízení, kde je jednoznačně spojen s obsahem příslušné činnosti, např. školní jídelna, školní družina apod.). Může to však být například i úředník zařazený v odboru školství obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Mimo skupinu odborníků v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství může Česká školní inspekce do konkursní komise určit též personalistu nebo psychologa. Žádné bližší kvalifikační požadavky na tyto dvě profese nejsou stanoveny.

› ***Jakým způsobem se určuje člen konkursní komise za pedagogické pracovníky školy a co když z pedagogické rady nominace nevzejde? (K § 2 vyhlášky)***

Zřizovatel požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu pedagogickou radu o určení tohoto člena komise. Tuto žádost zřizovatele pedagogické radě zpravidla zprostředkuje ředitel školy a ten zřizovatele o určeném členovi konkursní komise vyrozumí. Novelou vyhlášky je stanoven způsob určení nominace – pedagogičtí pracovníci svého člena konkursní komise určí tajnou volbou pedagogické rady, v níž získá nadpoloviční většinu hlasů všech přítomných členů pedagogické rady. Důležité je upozornění, že pokud pedagogická rada svého člena konkursní komise neurčí nejpozději do 30 dnů od předložení žádosti zřizovatele, nebo pokud určený člen odmítne funkci vykonávat, jmenuje člena komise, kterým je pedagogický pracovník příslušné právnické osoby vykonávající činnost školy, zřizovatel. V tomto případě tedy volbu nemusí nadále zařizovat pedagogická rada. Jedná-li se o školské zařízení, ve kterém působí pedagogové, ale nezřizuje se pedagogická rada, pak je pedagogický pracovník členem, ale jmenuje ho zřizovatel jako doposud.

› ***Jakým způsobem se určuje člen konkursní komise, kterým je školní inspektor České školní inspekce? (K § 2 vyhlášky)***

Zřizovatel požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu Českou školní inspekci o určení tohoto člena komise. Nejvhodnějším způsobem je oslovit ředitele příslušného inspektorátu České školní inspekce s žádostí o určení školního inspektora.

› ***Jakým způsobem se určuje člen konkursní komise z řad členů školské rady a co když ze školské rady nominace nevzejde? (K § 2 vyhlášky)***

Tento člen konkursní komise připadá v úvahu ve školách, při nichž se podle školského zákona zřizuje školská rada (ne tedy u školských zařízení a u mateřských škol). Členem komise může být jen ten člen školské rady, který byl zvolen zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty. Je-li těchto členů zvolených zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty více, bude z těchto členů školská rada určovat člena konkursní komise volbou. Zřizovatel v tom případě požádá s dostatečným předstihem před konáním konkursu školskou radu o určení tohoto člena komise.

Pokud školská rada svého člena konkursní komise neurčí nejpozději do 30 dnů od předložení žádosti zřizovatele, nebo pokud určený člen odmítne funkci vykonávat, jmenuje člena komise, kterým je jakýkoli člen školské rady (nikoli již tedy nutně pouze ten, který byl zvolen zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty), zřizovatel. V tomto případě tedy volbu nemusí nadále zařizovat školská rada.

› ***Když se školy slučují (sloučením nebo splynutím), jak určit zástupce pedagogických pracovníků a zástupce školské rady do konkursní komise? (K § 2 vyhlášky)***

Pro případy sloučení nebo splynutí umožňuje vyhláška jmenovat komisi bez pedagogického pracovníka nebo jiného zaměstnance školy; v případě splynutí (tj. vzniku nové organizace) zpravidla nebude školská rada ještě ustavena. V případě slučování vyhláška umožňuje postupovat i tak, že zřizovatel jmenuje členem konkursní komise, který je pedagogickým pracovníkem, pedagogického pracovníka z pedagogického sboru nástupnické organizace a členem konkursní komise ze školské rady, člena školské rady organizace slučované. Další možností je jmenovat členem konkursní komise oba uvedené zástupce za organizaci nástupnickou a zástupce organizace slučované přibrat do konkursní komise jako odborníky s hlasem poradním.

› ***Jak řešit případné pochybnosti o nestrannosti člena komise?***

Jmenování členů konkursní komise přísluší zřizovateli (§ 1 vyhlášky). Některé členy komise zřizovatel jmenuje na základě určení příslušných orgánů nebo institucí (§ 2 vyhlášky). V praxi může nastat situace, a to kdykoliv během konkursního řízení, že zřizovatel může považovat určení provedené některým z příslušných orgánů nebo institucí za nevhodné – například z důvodu existence pochybností o nestrannosti určené osoby. V takovémto případě vyvolá pověřený orgán zřizovatele projednání s určujícím orgánem nebo institucí a cílem tohoto projednání bude vyjasnění, zda jsou pochybnosti o nestrannosti určené osoby opodstatněné, nebo opodstatněné nejsou. Pokud by byly pochybnosti o nestrannosti určené osoby opodstatněné, určující orgán nebo instituce v souladu s principy dobré správy určí jinou vhodnou osobu. Důvodem pochybností ze strany zřizovatele by nikdy neměly být pochyby o odbornosti určené osoby. Posouzení odbornosti určené osoby vždy přísluší určujícímu orgánu nebo instituci.

Další pochybnosti o již jmenované konkursní komisi mohou vyvstat i následně a mohou být uplatněny i veřejností. Zřizovatel se došlými námitkami bude zabývat a posoudí, z čeho tvrzení o podjatosti člena komise vycházejí, o jaké skutečnosti se opírají a jak byla podjatost prokázána. Konkursní řízení však není správním řízením a na činnost konkursní komise se tak nevztahují pravidla pro vyloučení pro podjatost podle správního řádu.

› ***Musí být tajemník komise zřizovatelem jmenován? Pokud ne, musí to být vždy táž osoba, nebo může dojít k vystřídání, např. v případě onemocnění? (K § 1 odst. 2 vyhlášky)***

Vyhláška nepočítá s tím, že by tajemníka komise musel zřizovatel jmenovat. Může tak učinit, ale z praktického hlediska se jeví vhodnější, aby určení, kdo bude plnit funkci tajemníka komise, bylo na úřadu zřizovatele – podle jeho provozních podmínek. V případě nemožnosti funkci tajemníka dále vykonávat je třeba pověřit touto činností jinou osobu.

› ***Musí být při konkursu přítomen také tajemník konkursní komise?***

Záleží na rozhodnutí konkursní komise, zda bude nebo nebude, popřípadě u kterých konkrétních jednání konkursní komise bude a u kterých nebude přítomen tajemník konkursní komise. Jestliže konkursní komise rozhodne, že tajemník bude jednáním konkursní komise přítomen, platí pro něho ohledně povinnosti ochrany osobních údajů, případně dalších povinností totéž, co pro členy konkursní komise.

› ***Může být při konkursu kromě členů konkursní komise a případně jejího tajemníka přítomen ještě nějaký další odborník? (K § 2 odst. 5 vyhlášky)***

Vyhláška umožňuje, aby zřizovatel, popřípadě konkursní komise se souhlasem zřizovatele přizvala k jednání komise v případě potřeby další odborníky s hlasem poradním. Tito přizvaní odborníci však nejsou členy komise, a nemohou tedy ani hlasovat. Může to být podle místních podmínek další odborník z oblasti veřejné správy ve školství nebo z oblasti pedagogické, psycholog apod. Také pro tyto přizvané odborníky platí ohledně povinnosti ochrany osobních údajů, případně dalších povinností totéž, co pro členy konkursní komise.

› ***Může zřizovatel jmenovat současně se jmenováním členů konkursní komise také jejich náhradníky? (K § 1 odst. 1 a odst. 3 vyhlášky)***

Vyhláška se jmenováním náhradníků výslovně nepočítá. Člena komise, který přestane svou funkci vykonávat, zřizovatel odvolá a jmenuje místo něho nového člena komise.

› ***Co je obsahem práce konkursní komise?***

Konkursní komise na svém prvním jednání posuzuje, zda doručené přihlášky splňují předepsané náležitosti (předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy, obsahové náležitosti přihlášky a termín jejího podání). Přihlášky, které předepsané náležitosti nespĺňují, vrátí předseda komise uchazečům s uvedením důvodu vrácení. Pro tyto uchazeče konkursní řízení končí. Dále se konkursní komise usnese, zda bude v konkursu využito doplňkové hodnocení, bylo-li jeho využití avizováno v oznámení o konkursním řízení. I přesto, že bylo využití doplňkového hodnocení v oznámení o konkursním řízení avizováno, nemusí být tedy nakonec v konkursu využito.

Na svém druhém jednání konkursní komise posuzuje vhodnost uchazeče pro výkon činnosti ředitele na základě přihlášky, řízeného rozhovoru zaměřeného zejména na pedagogické aspekty práce ředitele školy, pedagogickou koncepci uchazeče, jeho představy o vedení pedagogického sboru, znalosti v oblasti

trendů ve výchově a vzdělávání a schopnost koncepční práce v oblasti školství, výchovy a vzdělávání, a na základě doplňkového hodnocení, pokud bylo použito.

Řízený rozhovor s uchazečem by tak měl být zaměřen zejména na sledování, posuzování a hodnocení následujících aspektů:

- skutečnost, zda uchazeč má ve své vizi na prvním místě dítě, žáka či studenta, jeho proces učení a jeho vzdělávací úspěch, zda vnímá svou roli jako lídra pedagogického procesu s jasnou pedagogickou vizí,
- reálnost zpracované koncepce rozvoje školy, je-li zřizovatelem požadována, na postupy vyhodnocující naplňování koncepce a postupy zajišťující průběžné sledování kvality poskytovaného vzdělávání (autoevaluační),
- návrh systému řízení školy s ohledem na všechny vykonávané činnosti zapsané do školského rejstříku,
- způsoby a postupy v oblastech vedení pedagogického sboru, personálního rozvoje školy, zapojení pedagogů do řízení školy, postupy při stanovování priorit dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- znalosti a využitelnost nových trendů a přístupů v oblastech forem a metod výuky a vzdělávání,
- přístupy k řešení projevů rizikového chování dětí, žáků či studentů, postupy směřující k minimalizaci rizika jejich školní neúspěšnosti,
- koncepci podpory dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a mimořádně nadaných, na postupy zajišťující vytváření maximálních příležitostí pro vzdělávání každého dítěte, žáka či studenta v rámci heterogenních vzdělávacích kolektivů,
- zajištění příznivého klimatu školy, zdravého a bezpečného prostředí, a to i psychického, pro všechny účastníky vzdělávání,
- představy o efektivní a partnerské komunikaci se zákonnými zástupci dětí a žáků a představy o systému řešení podnětů a stížností zákonných zástupců na kvalitu poskytovaného vzdělávání a školských služeb,
- význam, který uchazeč přikládá autoevaluačním činnostem a kontinuálnímu sledování kvality vzdělávání každého dítěte, žáka či studenta, a představu, kterou o realizaci autoevaluačních aktivit uchazeč má.

V rámci řízeného rozhovoru se rovněž doporučuje – s přihlédnutím ke složení konkursní komise a odbornosti jednotlivých jejích členů – sledovat i osobnostní profil uchazeče. Pozornost tak může být zaměřena např. na to, jestli se uchazeč neobává změn a inovací, zda je empatický, konstruktivní v diskusi, zda nemá sklony k manipulacím, zda respektuje proklientský přístup ve vzdělávání, zda je předpoklad, že bude odolný vůči stresovým situacím, zda je schopen racionálně a efektivně řešit problémové situace, zda disponuje analytickým myšlením, schopností prioritizovat a delegovat svěřené úkoly apod.

Řízený rozhovor trvá nejméně 15 minut a nejdéle 60 minut. Po ukončení řízených rozhovorů si konkursní komise vyžádá od odborníků přizvaných podle § 2 odst. 5 odborná vyjádření.

Konkursní komise se usnáší hlasováním o vhodnosti uchazeče, a to na základě přihlášky, řízeného rozhovoru, popřípadě dosavadních pracovních výsledků zejména v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy, doplňkového hodnocení a vyjádření odborníků. Vhodným uchazečem je ten, kdo získal

nadpoloviční počet kladných hlasů přítomných členů konkursní komise. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Je-li vhodných uchazečů více, každý člen konkursní komise si sestaví vlastní pořadí těchto uchazečů a předá jej předsedovi. Předseda provede za účasti všech přítomných členů konkursní komise celkové vyhodnocení a určí výsledné pořadí postupem podle § 5 odst. 5 vyhlášky.

Tajemník pořizuje o průběhu konkursního řízení zápis, jehož náležitosti stanoví § 6 odst. 1 vyhlášky. Zápis podepsaný všemi členy konkursní komise přítomnými u konkursu předá tajemník komise zřizovateli, a to bez zbytečného odkladu. Pokud člen konkursní komise odmítne zápis podepsat, uvedou se do zápisu důvody odmítnutí.

› ***Co se rozumí nově zaváděným doplňkovým hodnocením? (K § 3 odst. 2 a § 6 odst. 1 vyhlášky)***

Vyhláška výslovně počítá i s využitím jiných nástrojů personálního výběru, než je řízený pohovor nebo znalostní test. V novém § 3 odst. 2 vyhlášky se stanoví, že připustí-li zřizovatel využití (ještě) jiného nástroje personálního výběru, informuje o tom již s vyhlášením konkursu. Vlastní rozhodnutí o využití tohoto jiného nástroje personálního výběru přísluší komisi. Jinými nástroji personálního výběru jsou vedle již zavedeného a využívaného znalostního testu zejména psychodiagnostické a personalistické nástroje výběru (zejm. dotazník, reference). Účel doplňkového hodnocení je vyjádřen v § 5 odst. 1 vyhlášky – musí sloužit k posouzení vhodnosti uchazeče pro výkon činnosti ředitele. Podrobnější informace o doplňkovém hodnocení se uchazeči dozví společně s pozvánkou ke konkursu podle § 4 odst. 5 vyhlášky. Informace o obsahu a průběhu doplňkového hodnocení budou zahrnuty i do zápisu o průběhu konkursu (§ 6 odst. 1 vyhlášky).

› ***Ukládá vyhláška členům konkursní komise povinnost mlčenlivosti? (K § 4 odst. 2 vyhlášky)***

Vyhláška neukládá členům konkursní komise povinnost mlčenlivosti, nýbrž stanoví, že jednání konkursní komise je neveřejné, jinými slovy, že se nikdo kromě členů konkursní komise nemůže domáhat toho, aby byl jednání komise přítomen. Požádat členy komise o přijetí závazku mlčenlivosti může zřizovatel nebo jakýkoliv člen konkursní komise.

Členové komise jsou zavázáni z jiných právních předpisů nakládat obezřetně s osobními údaji uchazečů, které jsou jim k dispozici, a s materiály, jejichž autory jsou uchazeči. Bez jejich souhlasu není možné tyto osobní údaje a autorské materiály po konkursu jakkoliv využívat nebo šířit.

› ***Je možné jednání konkursní komise urychlit například tím, že tajemník konkursní komise v předstihu otevře došlé obálky, vyhodnotí, zda obsahují všechny náležitosti předepsané vyhláškou, a nakopíruje členům komise životopisy a koncepce? (K § 4 odst. 4 vyhlášky)***

Je dobrá praxe, již podporuje znění § 4 odst. 4 vyhlášky i obecné povědomí o pravidlech komisionálního posuzování soutěžních nabídek, že obálky rozlepuje a soulad s předepsanými obsahovými náležitostmi posuzuje konkursní komise. Každý člen konkursní komise má právo se seznámit s celým obsahem přihlášky včetně všech jejích příloh. Podle § 1 odst. 2 vyhlášky tajemník organizačně a administrativně zabezpečuje jednání komise, nepovažujeme proto za vyloučenou jeho administrativní podporu v podobě otevírání obálek či namnožení jednotlivých dokumentů. Posuzování splnění předepsaných náležitostí a další kroky z toho vyplývající však může činit výhradně konkursní komise (§ 4 odst. 4 vyhlášky).

› **Může komise některého z uchazečů nepřipustit ke konkursu? (K § 4 odst. 4 vyhlášky)**

Důvodem předčasného ukončení účasti uchazeče v konkursním řízení může být pouze to, že doručená přihláška nesplňuje předepsané náležitosti (předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy, obsahové náležitosti přihlášky a termín jejího podání). Přihlášky podané po termínu – a nově též přihlášky, které nesplňují předepsané náležitosti, vrací uchazečům předseda konkursní komise s uvedením důvodu vrácení. Důvody vrácení jsou podloženy odborným posouzením konkursní komise. Uchazeč, který nebyl ke konkursu připuštěn, se proti uvedeným důvodům vrácení přihlášky nemůže odvolat ve smyslu formálního opravného prostředku, může se však na zřizovatele obrátit formou stížnosti a zřizovatel následně vyhodnotí další postup.

› **Jsou při organizaci konkursního řízení nějaké termíny, na něž je dobré si dát pozor? (K § 1 odst. 1, § 4 odst. 5, § 5 odst. 6 vyhlášky)**

Výchozím datem, od něhož se všechny důležité termíny v konkursním řízení počítají, je datum vlastního konkursu, tj. tzv. druhého jednání konkursní komise, během něhož komise posuzuje vhodnost uchazečů na základě řízeného rozhovoru, přihlášky a případně doplňkového hodnocení.

V dostatečném předstihu před konáním konkursu se musí pověřený orgán zřizovatele obrátit na Českou školní inspekci, pedagogickou radu, školskou radu a případně krajský úřad s žádostí o určení člena komise (§ 2 odst. 7 vyhlášky).

Nejméně 30 dnů před plánovaným datem konkursu musí být ustavena konkursní komise jmenováním jejích členů (§ 1 odst. 1 vyhlášky). Neurčí-li pedagogická rada nebo školská rada člena komise nejpozději do 30 dnů od předložení žádosti zřizovatele, nebo pokud určený člen odmítne funkci vykonávat, jmenuje tyto členy komise zřizovatel dle § 2 odst. 7 vyhlášky.

Nejpozději 14 dní přede dnem konání konkursu komise odešle uchazeči pozvánku, v níž je uvedeno místo, datum a hodina konání konkursu, a to prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, pokud ji uchazeč uvedl v přihlášce, nebo doporučenou zásilkou s dodejkou na adresu, kterou uchazeč sdělí v přihlášce, nebo na adresu elektronické pošty uchazeče, pokud ji uchazeč sdělí v přihlášce (§ 4 odst. 5 vyhlášky).

Bez zbytečného odkladu po vyhodnocení konkursu musí předseda komise oznámit výsledné pořadí přítomným uchazečům a nejpozději do 7 dnů od konkursu musí být všichni uchazeči o výsledném pořadí písemně vyrozuměni.

IV. Požadavky na uchazeče o jmenování do funkce ředitele

› **Jaké jsou zákonem předepsané kvalifikační předpoklady pro ředitele školy? (K § 5 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících)**

Zákon o pedagogických pracovnících stanoví obecné kvalifikační předpoklady pedagogického pracovníka, jimiž jsou svéprávnost (dříve nazývaná způsobilost k právním úkonům), odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou ředitel vykonává, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a prokázání znalosti českého jazyka. Dalším požadavkem stanoveným pro ředitele školy je splnění praxe spočívající ve výkonu přímé pedagogické činnosti nebo činnosti, pro kterou jsou potřebné činnosti stejného nebo obdobného zaměření, nebo v řídicí činnosti nebo v činnosti ve výzkumu a vývoji v délce:

- 3 roky pro ředitele mateřské školy,
- 4 roky pro ředitele základní školy, základní umělecké školy a školských zařízení (kromě školských zařízení s výjimkou školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a středisek výchovné péče), nebo
- 5 let pro ředitele střední školy, jazykové školy, konzervatoře, vyšší odborné školy a školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a středisek výchovné péče.

Pokud se uchazeč hlásí do konkursního řízení na ředitele právnické osoby vykonávající činnost více škol nebo školských zařízení, musí splňovat délku praxe podle školy nebo školského zařízení, u nichž je požadována praxe nejdelší – např. v případě právnické osoby vykonávající činnost mateřské školy a základní školy musí uchazeč splňovat potřebnou praxi v délce alespoň 4 let.

Kvalifikační předpoklady jsou upraveny zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoPP“). Ředitel musí splnit požadavek odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonává.

Jestliže se jedná o právnickou osobu, která vykonává činnost prvního stupně základní školy, mateřské školy a školní družiny, mohou se hlásit i uchazeči, kteří splňují pouze odbornou kvalifikaci vychovatele nebo učitele mateřské školy (pokud si zřizovatel ve vyhlášení konkurzu nevyhradil konkrétní odbornou kvalifikaci, kterou musí uchazeč splňovat, např. odbornou kvalifikaci učitele 1. stupně základní školy – viz níže). V tomto případě není tedy třeba, aby uchazeč absolvoval vysokoškolské vzdělání (kvalifikaci vychovatele nebo učitele MŠ lze získat i středoškolským vzděláním v oboru středního vzdělání zaměřeném na přípravu vychovatelů nebo učitelů MŠ, příp. středoškolským vzděláním doplněným studiem v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou (dále jen „ČŽV“) se zákonem stanoveným zaměřením).

Obdobným způsobem se postupuje v případě základní školy, která má jen první stupeň, ředitel školy může vykonávat přímou pedagogickou činnost také jako vychovatel školní družiny (tj. postačuje kvalifikace vychovatele dle § 16 odst. 1 ZoPP, do konkursního řízení se tudíž mohou hlásit též uchazeči, kteří získali kvalifikaci učitele 2. st. ZŠ a SŠ nebo jen SŠ).

Pokud se jedná o školské zařízení dle § 16 odst. 2 ZoPP (např. dětský domov, zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, středisko výchovné péče), je nutné, aby ředitel tohoto zařízení získal vzdělání dle § 16 odst. 2 ZoPP (nepostačuje pouze kvalifikace vychovatele dle § 16 odst. 1 ZoPP, zákon požaduje její rozšíření o studium v programu ČŽV zaměřené na speciální pedagogiku).

› **Jaké další požadavky může mít zřizovatel na osobu ředitele školy?**

Vykonává-li daná organizace činnost více škol nebo školských zařízení a má-li zřizovatel zájem jmenovat ředitele školy z jedné konkrétní kategorie pedagogických pracovníků, je nutné ve vyhlášení konkursu uvést požadavek na odpovídající kvalifikační předpoklady podle zákona o pedagogických pracovnících.

Kvalifikační předpoklady stanovené zákonem o pedagogických pracovnících jsou minimálním standardem. Zřizovatel může určit požadavky vyšší či další (určitý stupeň vzdělání, minimální délku pedagogické praxe, konkrétní druh odborné kvalifikace, prokázání znalosti cizího jazyka na určené minimální úrovni – např. zkouškou odpovídající úrovni B2 Společného evropského referenčního rámce

pro jazyky), protože v případě konkursního řízení podle školského zákona se jedná o specifickou formu postupu před vznikem pracovního poměru podle § 30 odst. 1 zákoníku práce, závaznou pro vybranou skupinu zaměstnavatelů. Vyšší či další požadavky zřizovatele však musí být důvodné vzhledem k povaze vykonávané práce a nesmějí být zjevně ani skrytě diskriminující.

› ***Co se rozumí praxí spočívající ve výkonu řídicí činnosti? (K § 5 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících)***

Praxí spočívající ve výkonu řídicí činnosti se rozumí výkon činnosti vedoucího zaměstnance podle zákoníku práce. Řízení je jedním z definičních znaků (kompetencí) vedoucích zaměstnanců.

› ***Musí mít všichni uchazeči o pracovní místo ředitele maturitní zkoušku z českého jazyka, aby prokázali znalost českého jazyka? (K § 4 zákona o pedagogických pracovnících)***

Nikoliv, takto zákon formulován není. Obecně platí, že kvalifikační předpoklad znalosti českého jazyka splňuje ten, kdo svou odbornou kvalifikaci získal studiem v českém jazyce, a to mohou být i cizinci, kteří své předchozí, středoškolské vzdělání získali v zahraničí, ale pak se usadili v České republice a zde získali v českém jazyce kvalifikaci pedagogického pracovníka.

Ten, kdo svou odbornou kvalifikaci získal v jiném vyučovacím jazyce než českém (tj. zpravidla v zahraničí, ale i v cizojazyčných akreditovaných studijních programech vysokých škol v České republice) a předtím úspěšně vykonal maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury, nemusí prokazovat znalost českého jazyka další zkouškou.

› ***Může zřizovatel požadovat po uchazečích předložení lustračního osvědčení?***

Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, se na ředitele škol zřizovaných obcemi, svazky obcí či kraji nevztahuje (viz § 1 tohoto zákona). Proto požadavek doložit lustrační osvědčení v rámci konkursního řízení by neměl zákonnou oporu (byl by s „lustračním“ zákonem v rozporu).

› ***Může uchazeč předložit svoji koncepci staženou z internetu (prokazatelné – řádkování, obrázky, formátování, čísla, písmo...) a lze ji v tomto případě označit jako plagiát? (K § 4 odst. 4 a § 5 odst. 1 vyhlášky)***

Jde o osobní odpovědnost uchazeče. Předložením nepůvodní koncepce rozvoje školy si uchazeč zhoršuje své vyhlídky při posuzování své vhodnosti členy konkursní komise, případně se může vystavit riziku vzniku občanskoprávní odpovědnosti za neoprávněné použití cizího díla.

V. Výsledek konkursního řízení, další postup zřizovatele

› ***Je výsledné pořadí vhodných uchazečů pro zřizovatele závazné? (K § 5 odst. 6 vyhlášky)***

Tak, jak je konkursní řízení ve vyhlášce koncipováno, má zajistit poměrně širokou účast všech zainteresovaných stran na výběru ředitele. Spektrum členů komise odráží odborný i demokratický charakter konkursního řízení a podporuje transparentnost celého procesu výběru nového ředitele. Vyhláška stanoví, že výsledné pořadí uchazečů je doporučujícího charakteru, a přiznává tedy poslední slovo zřizovateli. Jmenování ředitele školy spadá do samostatné působnosti obce nebo kraje. Zřizovatel nese konečnou odpovědnost za jmenování konkrétní osoby ředitelem, stejně jako za jeho kontrolu,

hodnocení a případně i odvolání. Zřizovatel tedy buď ředitele jmenuje, nebo nevybere žádného z kandidátů, event. konkursní řízení zruší. Do funkce může být jmenován kdokoli, kdo se vyhlášeného konkursního řízení zúčastnil a splňuje zákonné předpoklady pro výkon dané funkce (např. i ten, kdo se umístil na posledním místě; nelze vyloučit ani eventualitu, že bude jmenován i uchazeč, o němž se komise neusnesla, že je vhodným uchazečem). Kontrola správnosti výběru ředitele náleží občanům-voličům.

Přesto má ve skutečnosti výsledné pořadí vhodných uchazečů pro zřizovatele velký význam a bývá pro jeho rozhodování poměrně spolehlivým podkladem.

› ***Jak postupovat v případě, že z konkursního řízení nevzejde vhodný kandidát nebo zřizovatel žádného kandidáta nevybere?***

Konkursní řízení končí přesně vymezeným okamžikem (tajemník komise předá zřizovateli zápis o průběhu konkursního řízení podle § 6 odst. 2 vyhlášky). V případě, že z konkursního řízení nevzejde vhodný kandidát nebo zřizovatel žádného kandidáta nevybere, je třeba vyhlásit nové konkursní řízení. Školský zákon umožňuje podle § 166 odst. 10 školského zákona jmenovat ředitele bez konkursního řízení na dobu určitou do doby jmenování ředitele na základě konkursního řízení.

› ***Do kolika dnů po konkursu musí zřizovatel účastníkům konkursu oznámit, koho z nich jmenuje ředitelem školy?***

Žádný takovýto termín vyhláška nestanoví. Zřizovatel není povinen všem zúčastněným uchazečům sdělovat, kdo z uchazečů bude jmenován ředitelem školy.

› ***Je možné konkursní řízení zrušit?***

Zpravidla by pro zrušení konkursního řízení neměl být důvod. Pokud tato potřeba přece jen vyvstane, možné to je. Zrušení konkursního řízení je třeba řádně odůvodnit.

› ***Má pochybení při konkursním řízení, případně neprovedení konkursního řízení vůbec, nějaké právní následky? Kde lze napadnout neprovedení konkursního řízení, popř. jeho průběh?***

K problematice konkursních řízení již existuje i určitá relevantní judikatura, např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. ledna 2016, sp. zn. 21 Cdo 2683/2015, podle něhož každé jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy podle § 166 odst. 2 školského zákona, které by nebylo provedeno na základě konkursního řízení, je protiprávní (je v rozporu se školským zákonem), aniž by bylo významné, jak byl zřizovatelem učiněný projev vůle označen (výjimkou je tedy nově jmenování bez konkursního řízení podle § 166 odst. 10 nebo 11 školského zákona). Porušení školského zákona či vyhlášky také pravděpodobně neunikne pozornosti občanů-voličů.

› ***Jaké jsou dozorové a kontrolní pravomoci Ministerstva vnitra ve vztahu ke jmenování ředitelů škol?***

Ministerstvu vnitra náleží dozor a kontrola výkonu samostatné působnosti, v jejímž rámci obce a kraje plní zřizovatelské kompetence též ve vztahu k jmenování ředitelů škol (§ 123 a násl. a § 129 a násl. obecního zřízení, § 81 a násl. a § 86 a násl. krajského zřízení). Při své dozorové činnosti je Ministerstvo vnitra limitováno samotným obecním zřízením, konkrétně jeho § 124 odst. 6, který vyjímá z dozorové pravomoci ministerstva případy porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva. Dozorové pravomoci Ministerstva vnitra tak podléhají „pouze“ akty orgánů obce realizované v procesu výběru ředitele školy, pokud jde o prověření jejich souladu se zákonem o obcích; tedy zejména toho, zda o nich rozhodl kompetentní orgán. Naopak například porušení lhůty pro jmenování členů

konkursní komise, nerovné zacházení s účastníky konkursního řízení či jmenování osoby, která byla z téže pozice (ředitel školy) již jednou odvolána z podnětu České školní inspekce, tedy nemohou být předmětem šetření Ministerstva vnitra.

VI. Příklady dokumentů

Při organizaci a průběhu konkursního řízení vzniká několik dokumentů. Jejich možná podoba je v příloze tohoto materiálu.

V Praze dne prosince 2021

Mgr. Jan Mareš, MBA

náměstek sekce vzdělávání a mládeže

**Metodicko-výkladová příručka
k problematice konkursních řízení na vedoucí pracovní místa ředitelů škol a školských zařízení**

Dokumenty v konkursním řízení – příloha

Číslo jednací:

Obsah:

- 1) Oznámení o vyhlášení konkursního řízení
- 2) Žádosti o určení jednotlivých členů konkursní komise a jmenovací dekret člena komise
- 3) Pozvánka na jednání konkursní komise
- 4) Zápis z prvního jednání konkursní komise na pracovní místo ředitele/ředitelky
- 5) Zápis z druhého kola jednání konkursní komise na pracovní místo ředitele/ředitelky a hlasovací lístky
- 6) Písemné vyrozumění o výsledku konkursního řízení

1. Oznámení o vyhlášení konkursního řízení

Zřizovatel (*uvést specifikaci zřizovatele*) v souladu s § 166 odst. 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláší konkursní řízení¹ na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky

Název školy nebo školského zařízení a jeho sídlo (*doplnit dle konkrétního případu*)

Předpoklady:

- odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost dle § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pedagogických pracovnících“)
splnění tohoto předpokladu uchazeč doloží ověřenou kopií dokladu o vzdělání
- plná svéprávnost (resp. způsobilost k právním úkonům) dle § 3 odst. 1 písm. a) zákona o pedagogických pracovnících
splnění tohoto předpokladu uchazeč doloží čestným prohlášením
- bezúhonnost dle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o pedagogických pracovnících
splnění tohoto předpokladu uchazeč doloží výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce
- zdravotní způsobilost dle § 3 odst. 1 písm. d) zákona o pedagogických pracovnících
splnění tohoto předpokladu uchazeč doloží čestným prohlášením
- znalost českého jazyka dle § 3 odst. 1 písm. e) zákona o pedagogických pracovnících, pokud uchazeč získal příslušnou odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost v jiném vyučovacím jazyce než českém
splnění tohoto předpokladu uchazeč prokáže dokladem o vykonání zkoušky v souladu § 4 zákona o pedagogických pracovnících
- délka praxe spočívající ve výkonu přímé pedagogické činnosti nebo v činnosti, pro kterou jsou potřebné znalosti stejného nebo obdobného zaměření, nebo v řídicí činnosti nebo v činnosti ve

¹ Náležitosti konkursního řízení a postup konkursní komise se řídí vyhláškou č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění pozdějších předpisů.

výzkumu a vývoji v souladu s § 5 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících – *(doplnit zákonem požadovanou délkou praxe)*

splnění tohoto předpokladu uchazeč doloží potvrzením o zaměstnání či potvrzením od zaměstnavatele

Požadavky:

- např. orientace ve školských, pracovněprávních nebo finančních předpisech, popřípadě doplnit další požadavky

Příhláška musí obsahovat:

- strukturovaný životopis,
- ověřenou kopii dokladu o splnění předpokladů odborné kvalifikace,
- výpis z Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce,
- čestné prohlášení o plné svéprávnosti,
- čestné prohlášení o zdravotní způsobilosti,
- doklad o vykonání zkoušky z českého jazyka v případě, že uchazeč získal příslušnou odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost v jiném vyučovacím jazyce než českém,
- přihláška dále může obsahovat jiné doklady prokazující znalosti či dovednosti uplatnitelné na dané pozici.

Předpokládaný nástup: *(doplnit datum)*

Upozornění: Uchazeči mohou být hodnoceni i na základě jiného nástroje personálního výběru, než je řízený rozhovor (tzv. doplňkové hodnocení). Rámcový popis doplňkového hodnocení: *(doplnit dle konkrétních představ zřizovatele)*

Příhlášku *(zvolit: zasílejte/doručte)* **nejpozději** *(doplnit datum)* **na adresu:** *(doplnit adresu):*

Obálku označte: „KONKURS doplněte název školy nebo školského zařízení – NEOTVÍRAT“

V případě dalších dotazů se obračejte na *(doplněte osobu, která může poskytnout další informace).*

2. Žádosti o určení jednotlivých členů konkursní komise a jmenovací dekret člena komise

Určení jednoho člena konkursní komise krajským úřadem

Vážená paní vedoucí/Vážený pane vedoucí,

v souvislosti s vyhlášením konkursu na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*) a v souladu s § 2 odst. 2 (*případně § 2 odst. 3*) písm. b) vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se na Vás obracíme s žádostí o určení jednoho člena konkursní komise za krajský úřad.

Písemný návrh obsahující jméno, popřípadě jména, a příjmení včetně titulu a čísla kontaktního telefonu určeného člena zašlete prosím na adresu (*doplnit adresu*) do (*doplnit datum*).

Předpokládaný termín prvního jednání konkursní komise je (*doplnit termín*).

Určení tří členů konkursní komise Českou školní inspekcí (2 odborníci a 1 školní inspektor)

Vážená paní ředitelko/Vážený pane řediteli,

v souvislosti s vyhlášením konkursu na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*) a v souladu s § 2 odst. 2 (*případně § 2 odst. 3*) písm. c) a písm. e) vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se na Vás obracíme s žádostí o určení dvou členů konkursní komise, kterými jsou odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení v oblasti školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog a jednoho školního inspektora jako dalšího člena komise.

Písemný návrh obsahující jméno, popřípadě jména, a příjmení včetně titulu a čísla kontaktního telefonu určených členů zašlete prosím na (*doplnit adresu*) do (*doplnit datum*).

Předpokládaný termín prvního jednání konkursní komise je (*doplnit datum*).

Určení zástupce pedagogických pracovníků v konkursní komisi (pedagogická rada školy)

Vážená paní ředitelko/Vážený pane řediteli,

v souvislosti s vyhlášením konkursu na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*) a v souladu s § 2 odst. 2 (*případně § 2 odst. 3*) písm. d) vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se na Vás obracíme s žádostí o určení zástupce pedagogických pracovníků v konkursní komisi (určeného tajnou volbou pedagogické rady, v níž získá nadpoloviční většinu hlasů všech přítomných členů pedagogické rady).

Písemný návrh obsahující jméno, popřípadě jména, a příjmení včetně titulu, adresu bydliště a číslo kontaktního telefonu zástupce pedagogických pracovníků školy/školského zařízení a zápis o volbě zástupce pedagogických pracovníků do konkursní komise zašlete prosím na adresu (*doplnit adresu*) do (*doplnit datum*).

Předpokládaný termín prvního jednání konkursní komise je (*doplnit datum*).

Určení zástupce v konkursní komisi za školskou radu

Vážená paní předsedkyně školské rady/Vážený pane předsedo školské rady,

v souvislosti s vyhlášením konkursu na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*) a v souladu s § 2 odst. 2 (*případně § 2 odst. 3*) písm. f) vyhlášky č. 54/2005

Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se na Vás obracíme s žádostí o určení zástupce v konkursní komisi za školskou radu.

Písemný návrh obsahující jméno, popřípadě jména, a příjmení včetně titulu, adresu bydliště a číslo kontaktního telefonu člena za školskou radu (případně zápis z jednání školské rady o volbě člena) zašlete prosím na adresu *(doplnit adresu)* do *(doplnit datum)*.

Předpokládáný termín prvního jednání konkursní komise je *(doplnit datum)*.

Jmenovací dekret

V souladu s § 1 odst. 1 a § 2 odst. 2 *(případně § 2 odst. 3)* vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisí, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., (na základě usnesení Rady obce/města ... č. ...) Vás tímto jmenuji

předsedou / členem konkursní komise pro posuzování uchazečů o jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele

(název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny)

Do této komise jste jmenován/a jako člen(ka) určený(á) *(např. zřizovatelem, krajským úřadem, Českou školní inspekcí, pedagogickou radou školy, školskou radou)*

podpis odpovědné osoby

Vážená paní/Vážený pan

Jméno a adresa člena komise

3. Pozvánka na jednání konkursní komise

a) pro členy komise:

Vážená paní/Vážený pane,

starosta obce (Rada obce/města) Vás jmenoval/la dne (*doplnit datum*) členem konkursní komise pro posuzování uchazečů o jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*). Kopie jmenování konkursní komise je přílohou této pozvánky.

Konkursní komise zahájí svou činnost podle ustanovení § 4 vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb.

Dovolte tedy, abych Vás tímto pozval na jednání konkursní komise, které proběhne dne (*doplnit datum*) od (*doplnit čas*) hodin v (*doplnit hodinu a místo konání*).

b) pro uchazeče:

Vážená paní/Vážený pane,

na základě Vaší přihlášky Vás zvu ke konkursu na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele (*název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*), který proběhne dne (*doplnit datum*) od (*doplnit čas*) hodin v (*doplnit hodinu a místo konání*).

Konkurs bude probíhat formou řízeného rozhovoru a doplňkového hodnocení (*pokud je zřizovatel připustí v oznámení o vyhlášení konkursního řízení; v tom případě doplnit informaci o obsahu a průběhu doplňkového hodnocení, pokud bude v konkursu použito*).

4. Zápis z prvního jednání konkursní komise na pracovní místo ředitelky/ředitele (doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny)

Místo jednání:

Datum jednání:

Přítomni:

Omluveni:

Datum a způsob vyhlášení konkursního řízení:

Úplné znění oznámení o vyhlášení konkursního řízení:

Složení konkursní komise:

	člen určený zřizovatelem (zpravidla určený předsedou komise)
	člen určený zřizovatelem
	člen určený krajským úřadem
	člen, kterým je odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog, určený Českou školní inspekcí
	člen, kterým je odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog, určený Českou školní inspekcí
	člen, kterým je pedagogický pracovník příslušné právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení
	člen, kterým je školní inspektor České školní inspekce
	člen, kterým je člen školské rady zvolený zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty

Program jednání konkursní komise

Bylo konstatováno, že do konkursního řízení na pozici ředitele/ředitelky (doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny) se v řádném termínu přihlásil/li (počet) uchazeč/uchazeči (doplnit jména).

Usnesení konkursní komise

V souladu s ustanovením vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se konkursní komise usnesla, že uchazeči (doplnit jména uchazečů) podali přihlášku včas a splňují předepsané podmínky a budou pozváni ke konkursnímu řízení. Uchazeči (doplnit jména uchazečů) nesplnili požadavky: uchazeč (doplnit jméno uchazeče) podal přihlášku opožděně/nesplnil požadavek (doplnit, který).

Uchazeči budou/nebudou podrobeni doplňkovému hodnocení.

Konkurs se bude konat dne (doplnit datum) od (doplnit hodinu) hod., v (doplnit místo konání).

(Komise odešle nejpozději 14 dní před dnem konání konkursu uchazeči pozvánku doporučenou zásilkou s dodejkou na adresu, kterou uchazeč sdělí v přihlášce, nebo do datové schránky, pokud ji uchazeč uvedl v přihlášce, nebo na adresu elektronické pošty uchazeče, pokud ji uchazeč uvedl v přihlášce. Součástí pozvánky ke konkursu musí být též informace o obsahu a průběhu doplňkového hodnocení, pokud bude v konkursu použito.)

Členové konkursní komise se zavazují, že v průběhu konání konkursního řízení a po jeho skončení budou zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se v této souvislosti dozví. Berou na vědomí, že neposkytnou vědomě třetím osobám důvěrné informace, které nejsou dostupné z veřejně přístupných zdrojů.

Jméno člena komise	Podpis

Zapsal: *(tajemník komise)*

V dne

5. Zápis z druhého jednání konkursní komise na pracovní místo ředitelky/ředitele (doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny) a hlasovací lístky

Místo jednání:

Datum jednání:

Přítomni:

Omluveni:

Datum a způsob vyhlášení konkursního řízení:

Text inzerátu:

Složení konkursní komise:

	člen určený zřizovatelem (zpravidla určený předsedou komise)
	člen určený zřizovatelem
	člen určený krajským úřadem
	člen, kterým je odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog, určený Českou školní inspekcí
	člen, kterým je odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, personalista nebo psycholog, určený Českou školní inspekcí
	člen, kterým je pedagogický pracovník příslušné právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení
	člen, kterým je školní inspektor České školní inspekce
	člen, kterým je člen školské rady zvolený zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky nebo studenty

Program jednání konkursní komise

Bylo konstatováno, že do konkursního řízení na pozici ředitele/ředitelky (doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny) se v řádném termínu přihlásil/přihlásili (počet) uchazeč/uchazeči a splnil/splnili předepsané požadavky.

Ke konkursnímu řízení byli pozváni: (doplnit jména).

Uchazeči byli/nebyli podrobeni doplňkovému hodnocení (pokud bylo použito doplňkové hodnocení zápis musí obsahovat i informace a obsahu a průběhu doplňkového hodnocení a jeho vyhodnocení).

Usnesení konkursní komise

V souladu s ustanovením § 5 odst. 2 vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., se komise usnesla, že *uchazeč/uchazeči* splňuje/splňují předepsané podmínky a konkursní komise na svém jednání navrhla jako vhodného kandidáta na místo ředitele/ředitelky (*doplnit název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny*) – uvést jméno/jména vhodného uchazeče/vhodných uchazečů.

Výsledné pořadí určuje předseda komise postupem stanoveným v § 5 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb.

Členové konkursní komise se zavazují, že v průběhu konání konkursního řízení a po jeho skončení budou zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se v této souvislosti dozví. Berou na vědomí, že neposkytnou vědomě třetím osobám důvěrné informace, které nejsou dostupné z veřejně přístupných zdrojů.

Člen komise	Podpis

Zapsal: tajemník komise

V dne

**Hlasování člena komise
při konkursním řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele
(název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny)**

Člen komise: *(jméno)*

Tabulka č. 1 – Hlasování o vhodnosti uchazeče pro výkon činnosti ředitele

Jméno uchazeče	Vhodný – ANO, Nevhodný – NE

Obec/město dne.....

podpis.....

**Listina vhodných uchazečů podle člena komise
při konkursním řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele v pořadí od nejvhodnějšího po
nejméně vhodného uchazeče
(název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny)**

Člen komise: *(jméno)*

Tabulka č. 2 – Pořadí vhodných uchazečů pro výkon činnosti ředitele

Jméno uchazeče	Pořadí

Obec/město dne.....

podpis.....

Tabulková část o vhodnosti a pořadí uchazečů u jednotlivých členů konkursní komise

a) Usnesení komise podle § 5 odstavce 2 vyhlášky:

Hlasování členů komise o vhodnosti uchazečů:

Jména uchazečů	Hlasování jednotlivých členů komise								Výsledek hlasování
	1	2	3	4	5	6	7	8	

Obec/město dne.....

Podpis předsedy komise

Ano – uchazeč je vhodný pro výkon činnosti ředitele

Ne – uchazeč není vhodný pro výkon činnosti ředitele

1	(uvést jméno předsedy komise)	5	(uvést jméno příslušného člena komise)
2	(uvést jméno příslušného člena komise)	6	(uvést jméno příslušného člena komise)
3	(uvést jméno příslušného člena komise)	7	(uvést jméno příslušného člena komise)
4	(uvést jméno příslušného člena komise)	8	(uvést jméno příslušného člena komise)

b) Pořadí uchazečů u jednotlivých členů komise podle § 5 odstavce 3 vyhlášky:

Hlasování členů komise o pořadí uchazečů (při vhodnosti dvou a více uchazečů):

Jména vhodných uchazečů	Hlasování jednotlivých členů komise – pořadí								Součet	Celkové pořadí
	1	2	3	4	5	6	7	8		

Obec/město dne.....

Podpis předsedy komise

1	(uvést jméno předsedy komise)	5	(uvést jméno příslušného člena komise)
2	(uvést jméno příslušného člena komise)	6	(uvést jméno příslušného člena komise)
3	(uvést jméno příslušného člena komise)	7	(uvést jméno příslušného člena komise)
4	(uvést jméno příslušného člena komise)	8	(uvést jméno příslušného člena komise)

6. Písemné vyrozumění uchazeče předsedou konkursní komise o výsledku konkursního řízení

Vážená paní/Vážený pane,

v souladu s ustanovením § 5 odst. 6 vyhlášky č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb., Vám jako předseda konkursní komise oznamuji, že v rámci konkursního řízení na vedoucí pracovní místo ředitele/ředitelky (doplňt název školy/školského zařízení dle zřizovací listiny) konaného dne (doplňt datum) Vás komise doporučila jako vhodného kandidáta/vhodnou kandidátku a celkově jste se umístil/umístila na (napsat pořadí) místě.

Výsledné pořadí uchazečů stanovené konkursní komisí má pro zřizovatele pouze doporučující charakter.

O konečném rozhodnutí zřizovatele budete informován/informována.

Děkuji Vám za účast v konkursním řízení a přeji Vám ve Vaší práci i v osobním životě hodně úspěchů.